

| NÁRODNÍ MUZEUM

Pracovní list

České muzeum hudby

Honzík a Fany v muzeu

Není hudba jako hudba

Při návštěvě Českého muzea hudby Honzík a Fany zjistili, že i když si na hudbu nemůžeme sáhnout, dá se zapsat pomocí not a zahrát na nejrůznější hudební nástroje. Dokážeš už některé z nich poznat? Víš, jak se na ně hraje?

- 1** V muzeu Marcel děti přivítal malým kouzlem. Hracím strojkem pomocí rezonanční desky rozezvučel celý prostor. Vysvětli, jak je to možné.

.....

.....

.....

- 2** Honzík a Fany si vyzkoušeli hru na různé hudební nástroje. Každý z nich má jiný tvar a hraje se na něj jiným způsobem. V tomto úkolu se nám pomíchaly řádky. Zamysli se a spoj názvy nástrojů s popisem způsobu, jakým se na ně hraje.

1) Orchestrion	a) Jednou rukou taháme za smyčec, prsty druhé ruky mačkáme struny.
2) Housle	b) Prsty mačkáme klávesy, nohama ovládáme pedály. Také musíme natáhnout měch vzduchem.
3) Varhany	c) Dovnitř nástroje hodíme minci.
4) Theremin	d) Nástroje se nedotýkáme, v jeho blízkosti máváme rukama jako dirigent.

3

Nejen lidé, ale i hudební nástroje mají své tělo. Spoj každou část nástroje s jejím názvem. Postupuj podobně, jako bys popisoval/a své vlastní tělo.

ladicí
kolíčky

hlava

krk

pole
hmatníku

pražce

ozvučný
otvor

tělo

kobylka

struny

4

Vzpomeň si, jak se jmenují nejmenší housle, které jsou v muzeu uloženy. Proč jsou tak malinké a kdo na ně nejčastěji hrál?

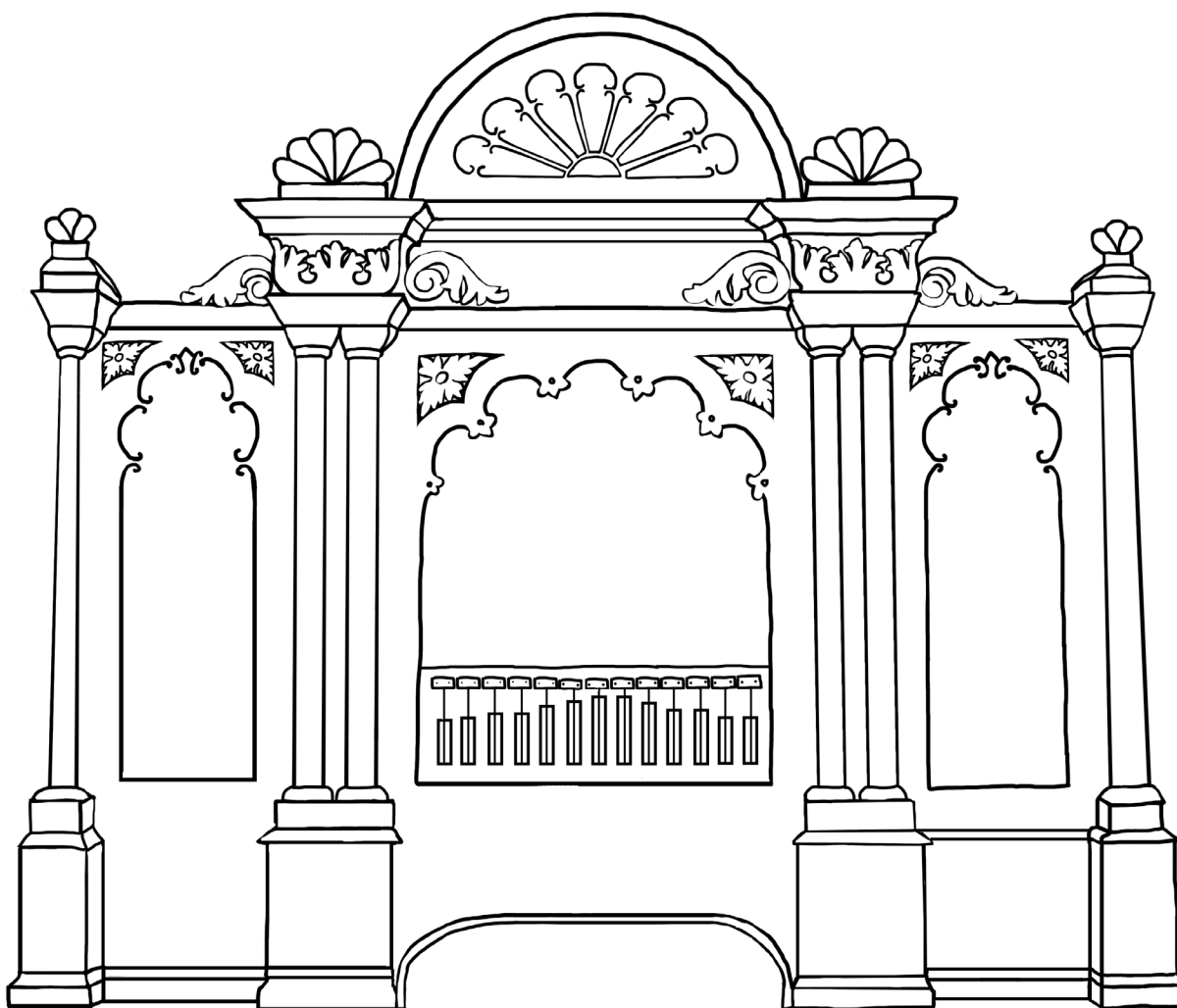
.....

.....

.....

5

Ve videu si děti prohlédly také orchestrion. Orchestriony často hrály na zábavách a na poutích, proto byly bohatě zdobené a hrály nejen všemi tóny, ale i barvami. Vybarvi si orchestrion podle vlastních představ!

6

Vyrob si hudební nástroj doma!

K výrobě domácí harmoniky budeš potřebovat:

dvě lékařské špachtle nebo špachtle od nanuku, dvě gumičky, špejli nebo dvě párátka, papír, tužku a pastelky

Postup:

a)

Obkresli špachtli na papír a vystřihni ji. Potom vezmi druhou špachtli a obě je vybarvi dle vlastní fantazie.

b)

Vystřižený papír vlož mezi špachtle a připevni je k sobě gumičkou.

c)

Mezi špachtli a papír zasuň špejli a gumičku upevni tak, aby se špachtle na kraji dotýkaly.

d)

Totéž opakuj na druhé straně harmoniky. Tentokrát ale vlož špejli z druhé strany papíru.

e)

A je hotovo! Harmoniku rozehráj foukáním mezi špachtle, podobně jako tu opravdovou.

Správná řešení

1

Hrací strojek vydává sám o sobě slabounký, sotva slyšitelný zvuk. Když se ale vloží do těla houslí, kmitání, které zvuk strojku způsobuje, se přenese na rezonanční desku a z ní do vzduchu. Protože je rezonanční deska mnohem větší než strojek samotný, zvuk se díky ní znásobí a zaplní prostor kolem nás hudbou.

2

1 - c)

Orchestrion - dovnitř nástroje hodíme minci.

2 - a)

Housle - jednou rukou taháme za smyčec, prsty druhé ruky mačkáme struny.

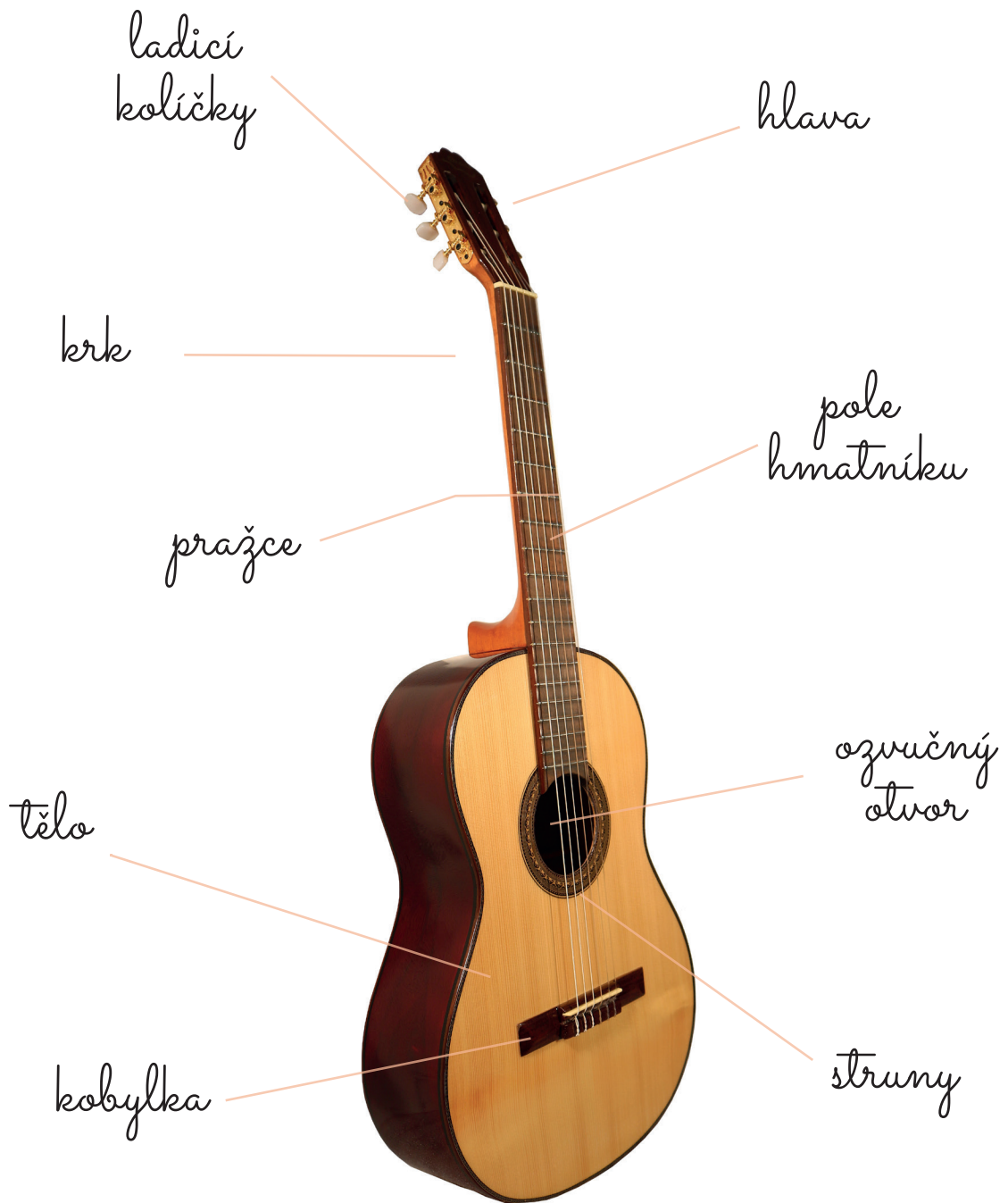
3 - b)

Varhany - prsty mačkáme klávesy, nohama ovládáme pedály. Také musíme natáhnout měch vzduchem.

4 - d)

Theremin - nástroje se nedotýkáme, v jeho blízkosti máváme rukama jako dirigent.

3

4

Tyto malinké housle se jmenují pošetky (pochette). Název je odvozen od francouzského slova „poche“, které česky znamená kapsa. Hráli na ně především taneční mistři, kteří je při tanci mohli pohodlně strčit do kapsy.